

10. lekcia

Vkladanie odkazov

- odkaz na vlastné i cudzie **HTML-stránky**, odkaz na **emaily**
- lokálne odkazy na stránke (**kotvy**)
- odkazy na obrázky a iné súbory (**.DOC , .PDF , ...**)

- hypertextové stránky (**.html**) sú okrem multimediálneho obsahu charakteristické predovšetkým prepojenosťou rôznych stránok a práve na presmerovanie prehliadača na iné html-stránky, či už vlastné alebo cudzie, slúžia **odkazy** (v jazyku HTML je to tag **<A>**, ak by ste pozerali v NVU zdrojový kód stránky)

a) Čo môže byť **odkazom** (zdrojom odkazu, z čoho odkazujeme)

- text, adresa, buton (tlačidlo v menu), ľub. obrázok, animácia, bunka tabuľky (s textom/fotkou)
- záleží len na vás, aký druh odkazu si vyberiete, či uprednostníte text alebo grafiku alebo oboje
- kliknutím na odkaz sa zobrazí cieľ odkazu (na čo odkazujeme)

[Čo je v škole nové ?](#)

[NVU 1.0](#)

www.zoznam.sk

[Napíšte mi](#)

b) Čo môže byť **cieľom odkazu**

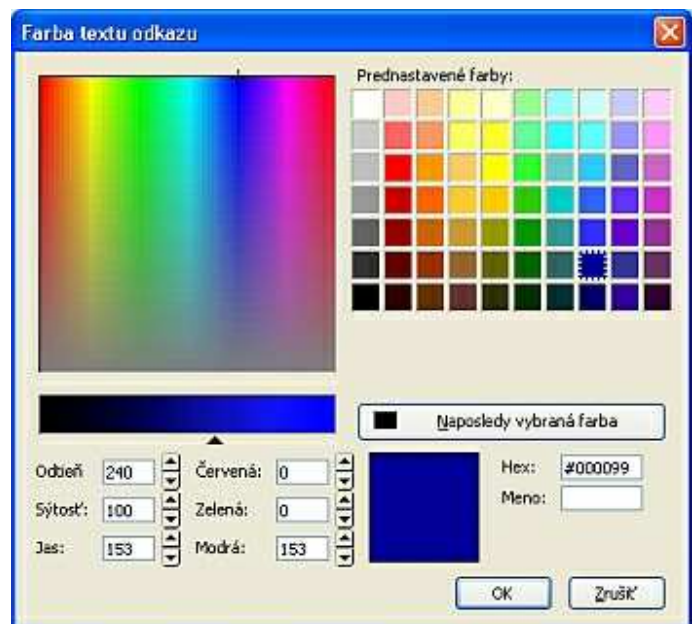
- vlastná webová stránka, cudzí web, emailová adresa, skokový presun na tej istej stránke (na kotvu), zväčšený obrázok, súbor ľubovolného typu (.pdf, .txt, .doc, .xls, .exe, .zip, ...)
- postupne sa tieto druhy odkazov (6x) naučíme nastaviť / v **L-05** boli odkazy len na *vlastné* html-stránky /

c) **Farebné nastavenie odkazov** bolo spomenuté už v **L-03 - Vlastnosti stránky**

- farba textového odkazu by sa mala odlišovať od okolitého textu a mala by byť kontrastná voči pozadiu
- farebne by mali byť odlišené aj odkazy podľa stavu: **pasívny** (nenavštívený) , **aktívny** a už **navštívený** odkaz
- prednastavené farby odkazov sú **modrá-modrá-fialová** a tiež je prednastavené **podčiarknutie** textového odkazu
- farby 3 stavov odkazov sú už prednastavené, ale predvolené farby sa hodia pre biele / svetlé pozadie stránky
- ak máte pozadie tmavé, mali by ste zmeniť farby odkazov, napr. na žltá, oranžová a svetlozelená a pod.

Postup:

- menu **Formát** – voľba **Farby stránky a pozadia** otvorí sa dialógové okno **Farby stránky a pozadie**
- prepnite voľbu © na **Použiť vlastné farby**
- kliknutím na farebné okienko sa rozbali dialógové okno na nastavenie farby, vyberte 3 vhodné farby pre odkazy
- nastavenie potvrdíte dole kliknutím na **OK**

1.) Odkaz na vlastnú stránku bolo preberané už v **L-05 - Vytvorenie menu s odkazmi na podstránky**

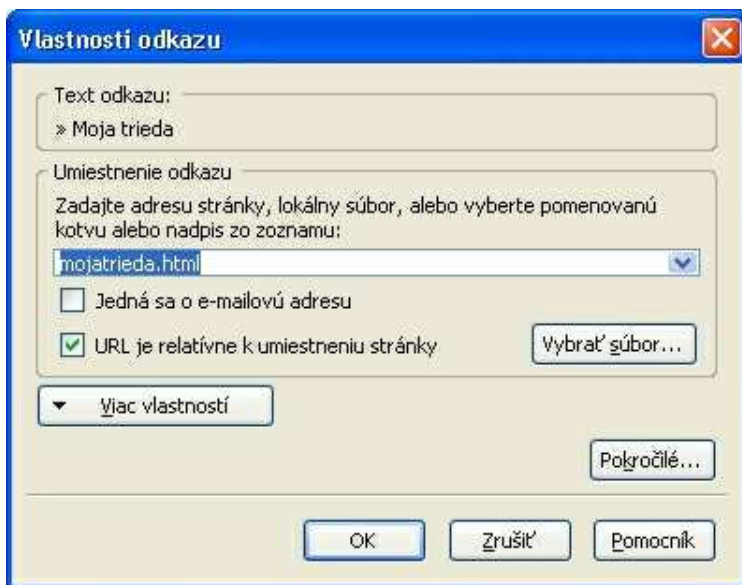
- predpokladáme, že náš web nie je 1-stránkový, t.j. že má určitú štruktúru stránok a podstránok. Odkazmi musíme zaistiť prechody medzi našimi stránkami (tam – späť)
- na ten účel je najlepšie vytvoriť si systém **menu** – hlavné (vodorovné alebo zvislé), podmenu, nezabudnime ani na návratové odkazy (na domovskú stránku resp. na rodičovskú stránku (na nej bol odkaz) – [Späť](#), [Domov](#), ...
- odkaz na **vlastnú** html-stránku si ukážeme na odkaze z hlavného menu z položky **Moja trieda**, kde odkážem na moju vlastnú webstránku **mojatrieda.html**, ktorá je v tom istom adresári ako hlavná stránka **index.html**:

Postup:

- myškou vyberiem (označím) text **Moja trieda** v hlavnom menu

- cez menu **Vložiť** – voľba **Odkaz** alebo v nástrojovej lište klikneme na ikonu **Odkaz**
- otvorí sa dialógové okno **Vlastnosti odkazu**:

Funkčnosť odkazov si preveríte až v nejakom prehliadači, preto po úprave odkazov na stránke nechajte v NVU súbor uložiť a ukončíte NVU.

V prehliadači otvorte editovanú stránku a overte si vytvorené odkazy medzi stránkami navzájom - tam aj späť.

- cez tlačidlo **Vybrať súbor** nájdem v adresári **web-nvu** súbor **mojatrieda.html**
- pri umiestnení súboru musí byť **URL relatívne k stránke**, na ktorej je odkaz (nemôže tam byť cesta C:/./...)
- sekciu **Viac vlastností** teraz netreba, pretože nepredpokladáme otváranie vlastnej podstránky do nového okna (otvorenie html-stránky do nového okna si ukážeme pri odkazoch na cudzie weby resp. na iné súbory)
- nastavenie potvrdíme s **OK**

Keď vytvárate textový odkaz, tak ten text nechajte na začiatku **napísaný bežným písmom**, označte ho a potom kliknite na ikonu **Odkaz**, (t.j. vopred ho nepodčiarkujte a neprefarbujte namodro), to urobí sám NVU, keď odkaz dokončíte stlačením OK. / hore v ukážke je screen menu už s hotovými odkazmi /

Na precvičenie:

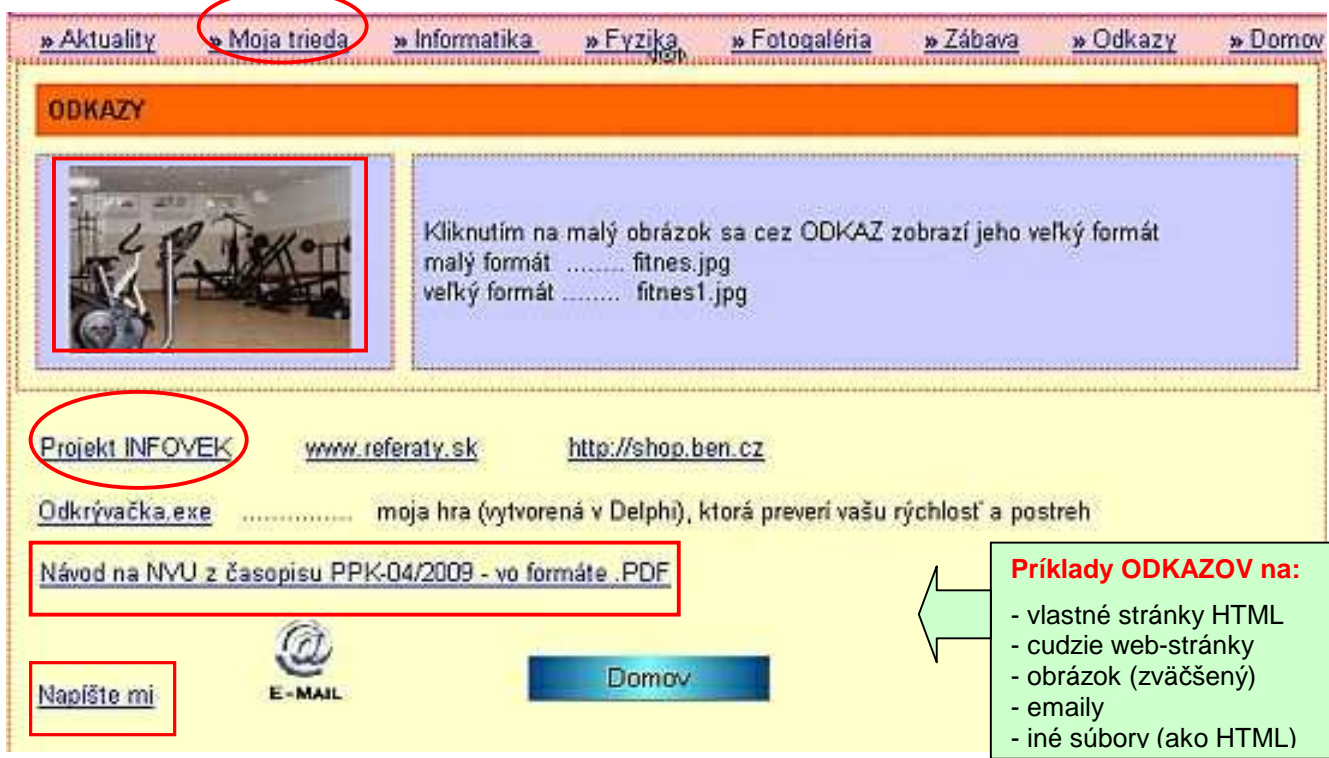
- pokiaľ na stránke **mojatrieda.html** není **menu** umožňujúce prechody na iné stránky alebo aspoň odkaz pre návrat na hlavnú stránku **index.html**, treba tam dorobiť rovnakým postupom návrat na stránku, odkiaľ sme tam skočili alebo na hlavnú stránku. Je dobré, keď pri prechodoch medzi vašimi stránkami nezostanete niekde „visieť“ a ošetríte si všetky prechody tam aj späť sami a nenecháte to len na zelenú šipku Dozadu v prehliadačoch.

Postup:

- dorobíme na stránke **mojatrieda.html** odkaz na hlavnú stránku **index.html** cez textový odkaz **Domov**
- v NVU si otvorte stránku **mojatrieda.html**
- v bočnom menu alebo v hlavnom okne na konci obsahu stránky napíšte slovo **Domov**
- myškou toto slovo označte a kliknite v nástrojovej lište na ikonu **Odkaz**, kde v dialógovom okne **Vlastnosti odkazu** v poli pre umiestnenie odkazu nastavte súbor **index.html** (postup je rovnaký ako vyššie)
- miesto textového odkazu Domov tam môžete použiť aj **buton** s nadpisom **Domov** resp. **obrázok/animáciu Home**, ktoré si môžete stiahnuť z Internetu.

2.) Odkaz na cudziu webovú stránku

- potrebujete, keď budete chcieť doporučiť na svojej stránke nejaké iné weby, napr. [www.infovek](http://www.infovek.sk) , www.sme.sk ... a zároveň chcete na ne nastaviť funkčné linky (aby to nebol len obyčajný neaktívny text bez „živého“ odkazu)
- doporučujem vám otvárať tieto cudzie weby do nového, samostatného okna (není to ale povinné)
- hlavný rozdiel oproti odkazu na vlastnú stránku je v tom, že v okienku **Umiestnenie odkazu** treba napísať názov webovej stránky aj s názvom komunikačného protokolu, t.j. napr. **http://www.infovek.sk**

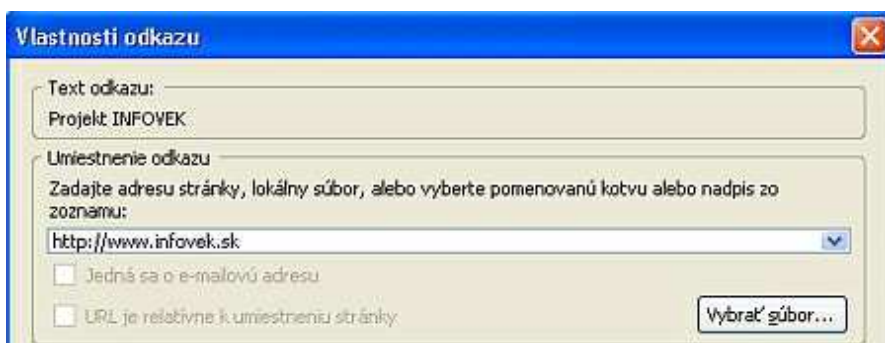
- vytvoríme odkaz z textu [Projekt INFOVEK](http://www.infovek.sk) na cudziu webovú stránku www.infovek.sk - otvorenú v novom okne

Postup:

- na našej webovej stránke si napíšete text Projekt INFOVEK, z ktorého urobíme textový odkaz ... (napíšete to bežným písmom bez formátovania)
- myškou označíte text **Projekt INFOVEK** a kliknete v nástrojovej lište na ikonu **Odkaz**

- otvorí sa dialógové okno **Vlastnosti odkazu**, kde do okienka pre **Umiestnenie odkazu** napíšete názov cudzej webstránky aj s názvom komunikačného protokolu pre hypertextové stránky, t.j. <http://www.infovek.sk>

- cez tlačidlo **Viac vlastností** rozbalíte zvyšok okna
- v sekcii **Cieľ** vyberte voľbu **Odkaz je potrebné otvoriť** a v roletovej ponuke sa objaví voľba **v novom okne**

môžete, ale nemusíte vyplniť (odkaz bude funkčný aj tak)

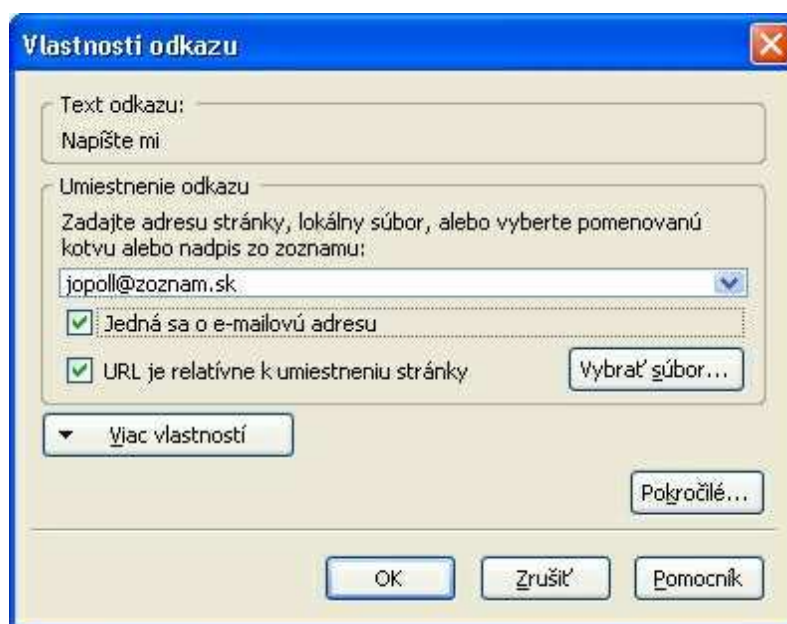
- nastavenie odkazu potvrdíte dole tlačidlom **OK**

3.) Odkaz na emailovú adresu

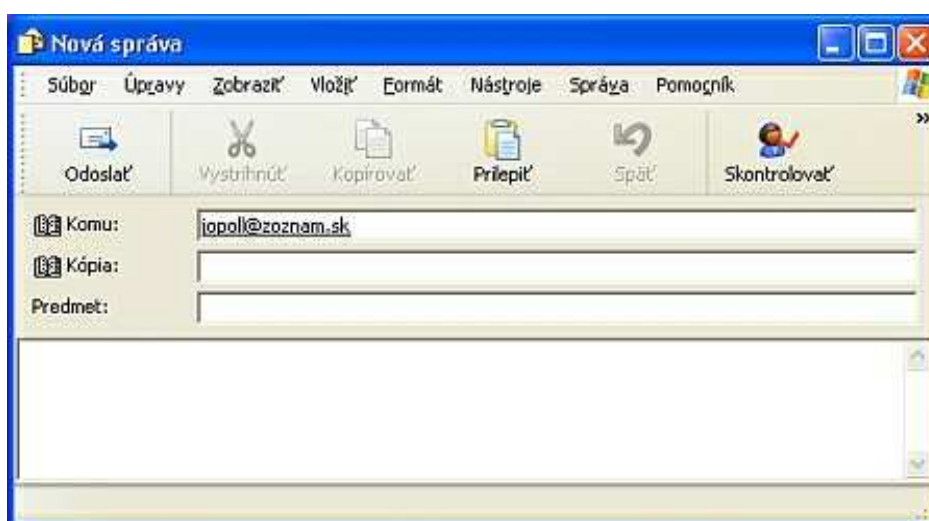
- ak chcete, aby vám ľudia napísali správu emailom a mať na svojej stránke odkaz, na ktorý keď kliknete, aby sa vám hneď **spustil program na prácu s elektronickou poštou (napr. MS Outlook Express)**, pričom vaša adresa už bude v poli KOMU vyplnená (čo ušetrí nejaký čas prezeračom stránky), vložte si tam odkaz na email
- program na vašom PC musí mať správne nastavené poštové servery, ináč správu síce pekne vyplníte, ale jej odoslanie vám zlyhá
- v školských sieťových učebniach to navyše väčšinou nebýva ani povolené, preto je lepšie, ak je na stránke uvedená aj plná emailová adresa
- ukážeme si odkaz z textového výrazu [Napište mi](#), odkáže nás na emailovú adresu jopoll@zoznam.sk

Postup:

- napíšte na stránke textový výraz **Napište mi** (bežným písmom bez formátovania) a myšou ho označte
- v nástrojovej lište kliknite na ikonu **Odkaz** - otvorí sa vám dialógové okno **Vlastnosti odkazu**
- do políčka **Umiestnenie odkazu** napíšte vašu emailovú adresu, napr. jopoll@zoznam.sk
- zafajknite výber **Jedná sa o emailovú adresu** - tým NVU k adrese doplní komunikačný protokol **mailto:**
- nastavenie odkazu potvrdíte dole s **OK**

- po kliknutí na odkaz v **prehliadači** sa aktivuje program pre prácu s elektronickou poštou a s vašou adresou

- miesto **textového** odkazu sa dá na Internete nájsť kopa statických / animovaných obrázkov na emaily, takže si môžete vytvoriť **grafický odkaz** na emailovú adresu – vid' hore v screene otáčajúci sa obrázok s @

4.) Lokálne odkazy - na kotvy - na tej istej stránke

- ak máte rozsiahly obsah stránky, môžete ho rozdeliť do viac podstránok napr. cez bočné menu alebo 2. možnosť - môžete využiť na presuny v obsahovej stránke **lokálne odkazy**, ktoré odkazujú **na iné miesto tej istej stránky** (preto lokálne) a to miesto, kam má „skočiť“ lokálny odkaz si vopred označíme **kotvou**

- čo môže byť **odkaz** : text alebo obrázky/butony (z textu si môžeme vytvoriť aj akési menu alebo obsah)
- čo môže byť **kotva** : miesto v texte, ktorému dáme meno pri definovaní kotvy, ako kotvu možno vybrať aj nadpis v texte, slovo v odseku, založiť špeciálny výraz pre kotvu (napr. INF-5, ...), kotvou môže byť aj jediné písmeno, ...
- kotva je parametrom príkazu <A> v programe, preto v nej nepoužívajte diakritiku – odkaz by vám nefungoval
- na tej istej stránke musia mať kotvy rôzne názvy (duplicita není možná – odkaz neskočí naraz na 2 miesta)
- ten riadok, kde je kotva umiestnená, sa po odkaze na kotvu zobrazí v okne prehliadača ako prvý zhora
- pri rozsiahlych stránkach nezabudnite dať lokálne odkazy aj pre návrat na začiatok stránky
- lokálne odkazy nerobte, ak je obsah stránky na 1-2 obrazovky – tam máme hneď prehľad, čo je kde na stránke

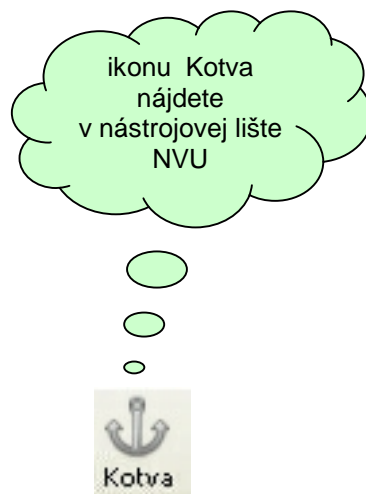
- vytvoríme si lokálne odkazy na stránke o UO predmetu Informatika, kde chceme odkazom skočiť na začiatok TP pre daný ročník, t.j. na kotvu INF-5, INF-6,....

Postup:

a) príprava:

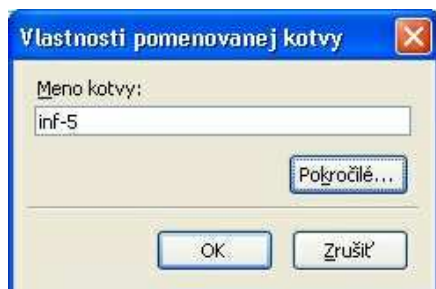
- najprv si celý obsah (texty, obrázky, tabuľky) na stránku nahrajte a naformátujte
- pod nadpis stránky si urobíme v riadku akýsi obsah nášho dokumentu, napíšeme si textové výrazy, z ktorých neskôr urobíme lokálne odkazy: **5.ročník 6.ročník 7.ročník 8.ročník 9.ročník** (bežným písmom)

- z textu **5.ročník** vytvorím lokálny odkaz, ktorý skočí na kotvu **INF-5**, odkaz **6.ročník** na kotvu INF-6, ...
- na konci stránky bude textový odkaz **Návrat**, ktorý skočí na začiatok stránky na kotvu **UVOD**

b) zadefinujeme si kotvy na stránke:

- myškou sa postavte **pred** nadpis **Informatika – 5.ročník**, kde bude kotva **INF-5** alebo myšou **nadpis označte**
- v nástrojovej lište kliknite na ikonu **Kotva**
- otvorí sa dialógové okno **Vlastnosti pomenovanej kotvy**, kde napíšete meno kotvy, napr. INF-5 a potvrdíte s **OK**, tým je naša prvá kotva zadefinovaná

- ak ste si pre kotvu vybrali nadpis alebo iné slovo z textu na stránke a chcete ho mať ako kotvu a toto slovo obsahuje diakritiku, tak v okienku pre pomenovanie kotvy odstráňte diakritické znaky, pôvodný nadpis to nezmení a názov kotvy zostáva skrytý (napr. Čaňa prepíšete na Cana)
- rovnako zadefinujte aj ostatné kotvy na stránke (inf-5, inf-6, inf-7, inf-8, inf-9, uvod)
- kotvu **uvod** vytvorte hore na úrovni nadpisu stránky, budeme na ňu skákať odkazom **Návrat** na konci webstránky
- pred meno kotvy doplní NVU automaticky znak # (vyžaduje to program)

c) vytvorenie lokálnych odkazov a ich prepojenie na kotvy:

- myšou vyberte hore v obsahu výraz **5.ročník** a kliknite v nástrojovej lište na ikonu Odkaz
- otvorí sa dialógové okno Vlastnosti odkazu
- otvorte výberovú roletu pre Umiestnenie odkazu (uvidíte tam všetky zadané kotvy), vyberte z nich kotvu pomenovanú **#inf-5** (tým sme vzájomne prepojili lokálny odkaz 5.ročník s kotvou **#inf-5**)
- nastavenie potvrdíte s OK

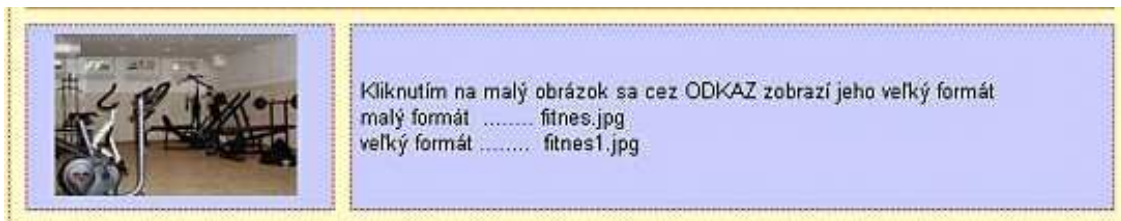
Postup zopakujte aj pre ostatné lokálne odkazy a kotvy

5.ročník	# inf-5
6.ročník	# inf-6
7.ročník	# inf-7
8.ročník	#inf-8
9.ročník	#inf-9
Návrat	#uvod

- hotové lokálne odkazy odskúšajte v prehliadači IE / Opera / Mozilla Firefox / ...

5.) Odkaz z malého formátu obrázka na veľký formát (zväčšenie)

- využijeme hlavne vo fotogalériách, kde sú umiestnené malé obrázky (tým sa stránka rýchlejšie načíta) a až po kliknutí na malý obrázok sa cez odkaz otvorí (napr. v novom okne) zvolený zväčšený obrázok

- postup bol podrobne opísaný v **L-08 - Vkladanie a úprava obrázkov - v bode 2.)** – obráťte sa tam - tu uvediem na osvieženie len screen – nastavenie Vlastností obrázka - záložka Odkaz

6.) Odkaz na iný súbor ako HTML (.pdf, .doc, .xls, .txt, .jpg, ...)

- potrebujeme, keď chceme ponúknuť na prezretie alebo na stiahnutie súbory iných formátov ako HTML
- odkazom na ne môže byť text (napr. názov súboru alebo iný text) alebo aj grafika
- momentálne je takým univerzálnym formátom **.PDF**, pretože mnoho ľudí už nepoužíva MS-Office
- súbory, ktoré ponúkame na stiahnutie, si vopred pripravíme do podadresára **web-nvu / subory**
- príklady odkazov na súbory :

[odkryvacka.exe](#) EXE-súbor, hra vyrobená v Delphi, ktorá preverí vašu rýchlosť a postreh

[Návod na NVU z časopisu PPK-04/2009 - vo formáte .PDF](#)

[Vianočná karta](#) GIF-animácia /320kB/

[zadanie-inf-01.doc](#)

[výsledky-3a.xls](#)

[citaj-ma.txt](#)

[vylet6-ba.zip](#)

Postup:

- napíšeme na stránke napr. textový odkaz **odkrývacka.exe** (bežným písmom, bez formátovania)
- myšou text označíme a klikneme v nástrojovej lište na ikonu **Odkaz**
- cez tlačidlo **Vybrať súbor** sa otvorí okno pre otvorenie HTML súboru, kde najprv dole zmeníme prednastavený **typ súboru** zo **Súbory HTML** na **Všetky súbory**, potom nájdeme a potvrdíme v podadresári **/subory** súbor **odkryvacka.exe** (bez zmeny typu svoj súbor nevidíte)
- v okienku **Umiestnenie súboru** musíme vidieť **subory/odkryvacka.exe**, t.j. že jeho umiestnenie je relatívne k umiestneniu stránky, kde je naň odkaz (pri návrate do tohto okna musí byť zafajknutá voľba **URL relatívne k umiestneniu stránky**)
- cez tlačidlo **Viac vlastností** rozbalíme spodnú časť okna **Vlastnosti odkazu**
- v sekcii **Cieľ** vyberte voľbu **Odkaz je potrebné otvoriť** a v roletovej ponuke sa objaví voľba **v novom okne**
- nastavenie odkazu potvrdíte dole tlačidlom **OK**
- vytvorili sme odkaz [odkryvacka.exe](#) na súbor **odkryvacka.exe** umiestnený v serverovom adresári **/subory**

V prehliadači:

- keď v prehliadači klikneme na takýto odkaz, buď sa súbor ihneď otvorí (napr. .PDF) alebo sa spustí okno na preberanie súboru do vášho PC, ale počítajte **s výstražným oznámením** zabezpečenia vášho PC, že takýto súbor môže znamenať nebezpečie pre váš PC, či naozaj chcete súbor : **spustiť** - **uložiť** – **zrušiť**

Sami sa **správajte zodpovedne** a súbory, ktoré ponúkate cez svoj web na prezretie alebo stiahnutie, poriadne skontrolujte v kvalitnom a aktualizovanom AV-programe, než ich „zavesíte“ do svojho web-priestoru.

Poznámky k odkazom:

- ak vám není jasné z odkazu o aký typ súboru sa jedná, keď nad ním stojíte myškou, dole v stavovom riadku vidíte, kam odkaz vedie
- ako opraviť odkaz? – klikni na odkaz, potom klikni na ikonu Odkaz a v okne Vlastnosti odkazu uprav čo treba
- ako zrušiť odkaz? – v sekcii Umiestnenie súboru vymažte názov súboru, na ktorý odkaz viedol
- po každej úprave stránky skontrolujte v prehliadači doma a potom aj na serveri funkčnosť vašich odkazov

A toto je koniec mojej 10 dielnej príručky na NVU.

Dúfam, že moja snaha nebola zbytočná a zopár ľuďom to pomôže pri tvorbe ich webov.

Ing. Jozef Pollák, 05.08.2009

